



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Crisis Theologica**

**Cárdenas, Juan de**

**Sevilla, 1687**

Cap. III. An subiaceat damnationi opinio docens, chirographa debitorum  
vendi posse minori pretio?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

numeranda; nihil emolumenti ultra fortem potest in le habere mutuator.

## CAPVT III.

*An subiacet damnationi opinio docēs, chirographa debitorum vendi posse minori pretio?*

## SYMMARIVM.

*Licitum est vendere chirographa minori pretio, ratione lucris cessantis, & damni emergentis. num. 28.*

*Aliqui docent, independenter à praedictis titulis posse vendi minori pretio. num. 30.*

*Quod ea opinio subiacet damnationi, aliqua fundamenta probare videntur. num. 31. & seq.*

*Ea opinio non damnatur expresse. n. 33.*

*Neque damnatur virtualiter; cum non sit antecedens inferens propositionem damnatam. num. 34.*

*Chirographum est materia emptionis, & venditionis; non autem pecunia. Ibidem.*

*Solvuntur fundamenta pro opposita sententia. num. 36.*

27. **V** Idimus, Caramuelem ex chirographis debitorum venditis minori pretio desumere argumentum ad inferendum, eum, qui mutuatur nonaginta quinque ad annū, posse exigere, quod solvantur centū. Et ideo inquirendum est, an ea opinio de venditione chirographorum facta minori pretio contineatur expresse sub hac damnatione; vel saltem damnetur virtualiter, quatenus antecedēs evidenter inferens propositionem damnatam.

28. Pro cuius claritate advertendum est, dupliciter intelligi posse eam opinionem. Primo, ita ut doceat, licitum esse vendere ea chirographa minori pretio ratione lucris cessantis, vel damni emergentis, siue periculi, aut diminutionis. Et hoc modo certum est, licitam esse eam emptionem, & venditionem chirographorum, ut concedit communis sententia Doctorum, & ut certum supponit P. Lessius de iusti cap. 21. dubit. 8. num. 65., & Lugo Card. tom. 2. de iust. disp. 26. sect. 7. num. 93., & alij apud ipsum.

29. Secundo potest intelligi, ita ut seclusis lucro cessante, & damno emergente, & quovis alio periculo, aut difficultate, possint ea chirographa vendi minori pretio.

30. In qua quaestione est opinio aliquorum, ea chirographa vendi posse minori pretio independenter à lucro cessante &c., quam docent Caietanus, Armilla, Rosella, Conradus, Palacio, Azor, Sa, & alij apud Lugo Card. citatum.

31. Videbitur alicui, hanc opinionem contineri sub ista damnatione. Nam Authores huius opinionis eo nituntur fundamento, quod pecunia numerata pretiosior est numeranda: sed hæc propositio damnatur expresse; ergo & illa opinio, quæ in ea nititur, tamquam in fundamento.

32. Secundo, quia licet demus, non expresse damnari, videtur dicendum, illam virtualiter damnari. Omne enim antecedens, ex quo evidenter inferitur propositio damnata, manet virtualiter damnatum, ut sæpius ostendimus: cum ex antecedenti vero non possit inferri consequens falsum; & bene valeat à contradictorio consequentis ad contradictorium antecedentis: sed opinio, quæ docet, ea chirographa posse vendi

vendi minori pretio independenter à lucro cessante, &c., est antecedens evidenter inferens eam propositionem damnatam: ergo talis opinio manet virtualiter damnata.

33. Dicendum tamen est primo, eam opinionem de venditione chirographorum minori pretio facta non damnari expresse. Id patet ex ipso contextu decreti, vbi propositio damnata non loquitur de contractu emptionis, & venditionis, sed solum de contractu mutui.

34. Dicendum est secundo, eam opinionem neque virtualiter manere damnatam. Ratio est manifesta: quia non est antecedens evidenter inferens propositionem damnatam. Primo, quia non nititur eo fundamento tamquam adæquata ratione, quod pecunia numerata est pretiosior, quam numeranda, sed etiam, quia etiam chirographum debiti est materia contractus emptionis, & venditionis. Ex utraque enim parte cõstituitur ratio fundamentalis eius opinionis, ita vt neutra seorsim sit sufficiens fundamentum. Et ideo non infert propositionem damnatam, scilicet quod sit licitum recipere in mutuo aliquid ultra sortem: nam in mutuo pecunia non venditur; in chirographo autem actio ad pecuniam capax est venditionis, quia actio ad pecuniam non est pecunia.

35. Et hinc desumitur secunda probatio. Nam ea positio, quod pluris æstimatur pecunia numerata, quã numeranda, licet subsistere possit in ordine ad vendendum actionem ad pecuniam, quæ actio vendibilis est; non tamen subsistit in ordine ad transferendum præcise dominiũ pecunię propter argumenta capite superiori instructa. Ex quo manifestum fit, opinionem de vendendis chirographis debitorum minori pretio, nõ esse antecedens evidenter inferens

opinionem damnatam.

36. Ad argumenta proposita in ratione dubitandi constat ex dictis. Ad primum, illam rationem de maiori æstimatione pecunię numeratæ præ numeranda, non esse fundamentum adæquatum eius opinionis; ad æquatum autem fundamentum eius non habet locum in opinione damnata. Ad secundum respondeo, eam opinionem de chirographis vendendis minori pretio nullo modo esse antecedens evidenter inferens propositionem damnatã propter dicta.

#### C A P V T IV.

*Que opinio tenenda sit circa chirographa vendenda minori pretio?*

#### SUMMARIVM.

*Non possunt vendi chirographa nisi ratione lucri cessantis, vel damni emergentis.* num. 37.

*Autores huius sententię.* num. 38.

*Prima probatio huius sententię.* num. 39.

*Secunda probatio desumpta ex inæqualitate pretij.* num. 40.

37. **D**ixi cap. superiori, eam opinionem, de chirographis vendendis minori pretio nõ subiacere huic damnationi; restat modo inquirere, an ea opinio vera sit. In qua quæstione assero, censeri à me falsam esse sententiã, quæ docet, in dependenter à lucro cessante, & damno emergente, & ab alijs periculis, & difficultatibus chirographa debitorum posse vendi minori pretio; censeo enim totam rationem propter quam minoris æstimantur chirographa debitorum, esse